

[Sønderby]

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Ellemann-Jensen, ikke kan være til stede her i dag, vil jeg kort gøre rede for venstres stilling til dette beslutningsforslag.

Nogle af bemærkningerne i beslutningsforslaget og i øvrigt også udenrigsministerens svar her i dag kan vi tilslutte os. Vi har nogen sympati for tanken om, at der fremskaffes midler til u-landsbistand fra en afgift på olieudvinding i de enkelte olielande – det er vel også dér, Danmark nu hører til, så småt i hvert fald – og vi er derfor rede til under udvalgsarbejdet at se nærmere på de praktiske muligheder for en sådan afgift, som vi opfatter som et led i den almindelige u-landsbistandspolitik. Vi vil dog være forsigtige med at vente os alt for meget af et dansk godt eksempel på dette område, som det bliver nævnt i bemærkningerne til beslutningsforslaget. I forvejen kan vi se, at Danmarks og et par andre europæiske landes gode eksempel med hensyn til overførsel af midler til udviklingslandene desværre ikke har haft den helt store afsmitning på andre landes politik. Vi må nok bruge nogle af vore kræfter til at få disse lande til at bruge flere penge til u-landsbistand.

Vi vil i udvalget drøfte dette og gå positivt ind i debatten.

Kalnæs (SF):

Vi har i den sidste tid her i Danmark fået en alvorlig lektion i den betydning, priserne på energien har, først og fremmest prisen på olie, men også priserne på gas og kul. De har meget stor betydning for vores økonomi. De prisstigninger, vi fik i 1973 og først og fremmest i 1979 og i 1980, gjorde, at Danmarks økonomi blev sat på en meget hård prøve. Vores energiimport i 1981 svarede til 26 mia kr. Det er det dobbelte af vores betalingsbalanceunderskud. Hvis Danmark ikke skulle importere energi, havde vi altså et overskud på vores betalingsbalance på 13 mia kr. i stedet for, at vi nu har et underskud på 13 mia kr.

Det må være ret klart for alle, at når olieprisen belaster den danske økonomi så meget, som den faktisk gør, så bliver de prisstigninger, der er kommet, fuldstændig katastrofale for u-landene. Og det er faktisk også. Det er i dag sådan, at mange råstoffattige u-lande bruger over halvdelen af deres eks-

portindtægter til at købe udenlandsk olie for, og det sker endda, selv om deres forbrug af olie pr. indbygger på det nærmeste er $\frac{1}{100}$ af forbruget pr. indbygger i Danmark. U-landene kan ikke bare lade være med at købe olie. Det er nødvendigt, at de får olie, for at de kan opbygge en industri, og denne industri er igen nødvendig for, at de har en mulighed for at komme til at brødføde sig selv og efterhånden sætte levestandarden op. I øjeblikket er det faktisk sådan, at levestandarden i u-landene falder.

Verdensbanken har fastslået, at det er nødvendigt, at der bliver investeret ca. 50 mia kr. i energien hvert år i de næste 5 år for, at der kan rettes op på disse ting. I de sidste 5 år er der kun blevet investeret 20 mia kr. pr. år i u-landene inden for energisektoren, og der er faktisk ikke rigtig nogen åbning, der viser, hvordan man kan komme op på tilstrækkelig store investeringer. Kommer man ikke det, er der meget stor risiko for, at vi nærmer os en katastrofe. Det kan man se af, at $1\frac{1}{2}$ mia mennesker næsten kun har træ som energikilde. Det betyder igen, at skov- og buskområder forsvinder, og det ødelægger den økologiske balance, og det har virkning ikke bare for de u-lande, hvor det sker, men for hele verden og altså også for os. Det vil sige, at der virkelig er risiko for en økologisk katastrofe, hvis ikke vi får gjort noget ved energiforsyningen i u-landene.

Det burde være en helt naturlig ting, at de rigeste lande, de, som har været så heldige at have energiressourcer i deres undergrund, brugte et vist overskud af disse energiressourcer til at hjælpe de allerfattigste lande, som ikke har nogen energiressourcer i deres undergrund. Jeg siger udtrykkeligt, at vi har været så heldige at finde energiressourcer, olie og gas, i vores undergrund, vi har ikke gjort noget for det, det er ikke vores skyld, at vi har dem, og lige så vel er u-landene helt uden skyld i, at de ingen har, og at de er i denne desperate situation. Derfor synes jeg nok, det kunne være rimeligt, at vi brugte bare en lille del, f. eks. $\frac{1}{10}$, af vores held på at hjælpe u-landene. Selv om vi gør det, får vi dækket alle vore omkostninger. Vi får den fulde gavn af forsyningsikkerheden med hensyn til de ressourcer, vi selv har, og vi afgiver altså bare en lille del af vores held til u-landene.